

ข้อธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : “ขอยกเลิกคำถาม”

เขาบอกคำถามครั้งที่แล้วมาที่ว่าให้กดไว้นั้นนะ ถ้ามันกดไว้ เขาบอกว่าเขาเข้าใจแล้ว คำถามนะ ขอยกเลิกคำถาม แต่มันเป็นคำถามใหม่ไง ขอยกเลิกคำถาม แต่มันเป็นประเด็นนะ

“ขอยกเลิกคำถาม เพราะเข้าใจแล้วค่ะ เข้าใจว่าคำถามเป็นมรรค ถ้าสมมุจเหตุ จะเกิดขึ้นแค่ครั้งเดียว”

ตอบ : นี่เขาถามมา ถามเยอะมาก แต่เวลาถามแล้ว เวลามีปัญหาขึ้นมามันแบบว่าเขาไปค้นคว้าในเว็บไซต์เรา เขาฟังเยอะมาก พอเขาฟังไปแล้วเขาบอกเขาเข้าใจ

เพราะในเว็บไซต์นะ เราจะอธิบายธรรมะไว้หลากหลาย เพราะคนถามมา คนที่เขา ศรัทธาใหม่ คนที่เขาเริ่มประพฤติปฏิบัติ เขาก็ถามมา คนที่ปฏิบัติไปแล้วติดขัดสิ่งใด เขาก็ถามมา คนที่ปฏิบัติไปแล้วมันเคยหาครูบาอาจารย์มาเยอะมาก แล้วฟังแล้วสับสน ก็ถามมา คำถาม มันหลากหลาย ถ้าคำถามหลากหลาย เราก็จะตอบไปหลากหลาย

แล้วเรากับครูบาอาจารย์มา เพราะครูบาอาจารย์นะ หลวงตาเนี่ยท่านอยู่กับหลวงปู่ มัน หลวงปู่มันเวลาใครมาถามปัญหามันเฉพาะคนๆ มันมีอุปสรรคไปทั้งนั้นนะ มันติดขัดไปทั้งนั้น แล้วท่านก็เฉพาะคน ฉะนั้น หลวงปู่มันท่านถึงพูดไป “**แก้จิต แก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ**” แก้จิตคือแก้ความสงสัย

ฉะนั้น พอแก้ความสงสัย คนเรามันสงสัยหลากหลาย ความสงสัยมันมีมหาศาลเลย แล้วคนสงสัยมันก็สงสัยจากพื้นฐานแตกต่างกัน ถ้ามันสงสัยจากพื้นฐานแตกต่างกัน เวลาจะ

ตอบปัญหาที่ตอบปัญหาเพื่อให้เขาเข้าใจ เพื่อให้เขาเข้าใจปัญหานั้น คือเขา ปลดเปลื้องความติดขัดปัญหานั้น แล้วเขาจะได้ก้าวเดินต่อไป

ฉะนั้น เวลาไปฟังในเว็บไซต์เรามันจะหลากหลายมาก แล้วฟังแล้วอันไหนชอบใจ อันไหนถูกใจ เขาบอก เออ! เข้าใจ อันไหนไม่ถูกใจก็หลงพ่อดูผิด หลงพ่อดูไฮ้! เทียวใจมตี คนนี้ คนนี้ เวลาถ้ามันไม่พอใจนะ แต่ถ้ามันพอใจบอก “อู้ฮู! หลงพ่อดูดีมาก”

อันนี้พอเขาเข้าไปฟังมาก พอฟังมากมันถึงคำถามมานี้ไง เวลาเขาถามปัญหา มา เขาก็ติดขัดมาตลอด แต่พอเขาถามมาแล้วเขาบอกเขายกเลิกคำถาม เพราะเข้าใจแล้ว เข้าใจว่า “กามตัณหาเป็นมรรค ถ้าสมมุจเหตุะเกิดขึ้นเป็นครั้งเดียว”

อันนี้ก็เลยเป็นประเด็นใหญ่เลย เป็นประเด็นใหญ่ เพราะกามตัณหาเป็นมรรค มันเป็นมรรคตรงไหน ชื่อมันก็บอกแล้วว่ากาม กามตัณหา ถ้ากามมันก็เป็นกาม กามก็เป็นกิเลสอยู่แล้ว ยิ่งตัณหา ภวตัณหา วิวรตัณหา ตัณหามันก็เป็นกิเลสทั้งนั้น ฉะนั้น สิ่งนี้มันจะเป็นมรรคไปได้อย่างไรละ สิ่งนี้มันเป็นมรรคไปไม่ได้ ถ้ามันเป็นมรรคไปไม่ได้ มันเป็นกิเลสชัดๆ ชื่อมันก็บอกอยู่แล้วว่ากิเลส แล้วมันบอกเป็นมรรคได้อย่างไร

แต่เพราะว่าไปฟังในเว็บไซต์เราเยอะมากไป ก็เลยบอกว่ากามตัณหาเป็นมรรค ถ้าเขาบอกกามตัณหาเป็นมรรค เราเข้าใจว่า เวลาเราตอบปัญหา ถ้ามีคนเขาเห็นโทษใคร คนเห็นโทษคือเขาตกขอบหรือไปข้างใดข้างหนึ่ง จะตกขอบไปเลยนะ แบบว่าซ้ายตกขอบ ขวาตกขอบ ไม่มีปัญหาหรอก ใ้เผด็จการนะ ซ้ายตกขอบ ขวาตกขอบ เห็นไหม มันใช้ประโยชน์ไม่ได้ มันใช้ประโยชน์ไม่ได้หรอก ใ้นี้ก็เหมือนกัน เวลาคนจะปฏิบัติแล้วก็พยายามจะทำให้ดี ทุกอย่างดีเห็นไหม

ฉะนั้น กรณีนี้เรายกประเด็นของพระโมคคัลลานะ พระ โมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์นะ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย พอเบื้องซ้าย อยู่ในธรรมบท เวลาท่านธุดงค์ไป ท่านเผยแผ่ธรรมไป ไปพักตามบ้านเรือนของคน มันมีผู้หญิงคนหนึ่งให้เป็นที่พัก พระโมค- คัลลานะ ท่านไปพักที่นั่นผู้หญิงคนนั้นชอบใจพระโมคคัลลานะ ก็พยายามจะมามีเพศสัมพันธ์กับพระโมคคัลลานะ

พระโมคคัลลานะพยายามห้ามแล้วห้ามอีกๆ เพราะพระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ ผู้มีฤทธิ์ เขาก็พยายามไป เขาถูกใจพระโมคคัลลานะ จนสุดท้ายพระโมคคัลลานะท่านก็เลยหลุด

สัมมาสัมพุทธเจ้าก็เกิดจากกาม มนุษย์เราเกิดจากกาม พ่อแม่ไม่มีเพศสัมพันธ์จะเกิดเป็นคนขึ้นมาได้อย่างไร”

ฉะนั้น บอกว่า เราก็เกิดจากกาม เราเกิดจากโลก เราเกิดจากกาม เราก็เกิดจากกาม จะบอกอย่างเดียวยว่ามันมีโทษ มัน ผิดไปหมดเลย มันใช้ไม่ได้หมดเลย แล้วมนุษย์เกิดมาจากไหนล่ะ

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเตือนพระ โมคคัลลานะ พระโมคคัลลานะก็เลยเข้าใจขึ้นมาได้ พอเข้าใจได้ มันเป็นผลของวิภูฏะ คือมันเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ใช้เป็นประโยชน์ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาแล้วเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเทวทัตก็เกิดมาเหมือนกัน แต่เป็น เทวทัตนี้เกิดมาจากไหน เกิดมาจากกาม

แต่ถ้าเกิดมาจากกาม เอากามมาทำคุณงามความดีนี่ไง แล้วเวลากามทำคุณงามความดี มันก็เป็นเรื่องปัญหาของโลก ใช้ใหม่ ปัญหาของโลกเขาเรียกกามคุณ ๕ กามคุณ ๕ ดุสิตเวลาชาติตระกูลของเรา เศรษฐี ใ้อโฮ! เขาอยากมีลูก เขามีลูกยากมากเลย จนเดี๋ยวนี้มันต้องอุ้มบุญกันนะ นี่ไง เพราะถ้ามันเกิดกามคุณ ถ้ามันเกิดมาแล้วมาช่วยเซ็ดชูชาติตระกูล เกิดมาแล้วมาส่งเสริม มาทำคุณงามความดี เห็นไหม นี่กามคุณ ๕

เวลาคนเกิดมาในตระกูลใดก็แล้วแต่ เด็กเกิดมาเป็นผู้ชาย ใ้อโฮ! เขาจะยกย่อง เขาจะสรรเสริญ เขาจะจัดเลี้ยงมหาศาลเลย กามคุณ ๕ กามคุณ ๕ มันเป็นคนของโลก มันเป็นคนของครอบครัว มันเป็นคน

กามคุณ ๕ มันเป็นมรรคตรงไหน มันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นมรรคไม่ได้หรอก มันเป็นมรรคไม่ได้ เพราะ**ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล** องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาแล้วเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ถ้าไม่มาตรัสรู้ด้วยมรรคญาณก็ไม่ใช่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มรรคนั้นคือมรรค

แต่เกิดมา คนดีเกิดมาในโลกมันเป็นกามคุณ ๕ มันเป็นคน แต่ถ้ามันเป็นโทษล่ะ เป็นโทษก็ฆ่าฟันกันนะ ผิดใจกัน ทำร้ายกันนั้นก็เพราะกาม กามทำโทษ กามมันทำให้จิตใจคนเจ็บ

หลานมาศึกษา พอศึกษาไปเขาจะมีแนวทางของเขา ถ้าเขามีแนวทางของเขา เขากำหนดลมหายใจเข้านี้ก็พุท ลมหายใจออกนี้ก็โธ เขาฝึกหัดไป

อย่างแม่ชีแก้ว แม่ชีแก้วก็หลวงปู่มั่นธุดงค์มา มาเจอแม่ชีแก้ว ตอนนั้นยังเป็นเด็กๆ อยู่แล้วเวลากาวนาไปแล้ว ท่านบอกเลย ถ้าเป็นเด็กผู้ชาย เราจะเอาไปด้วยเพราะมีแวว แต่เป็นผู้หญิง เอาไปแล้วลำบาก ถ้าจะมีครอบครัวก็มีไปเถอะ แม่ชีแก้วนะ แต่สุดท้ายแล้วจะมีคนมาแก้ไข นี่ไง **เวลามีครูบาอาจารย์ธุดงค์ไปตามหมู่บ้านใดได้ไปวางรากฐานใด คนที่ประพฤติปฏิบัติเขาก็มีแนวทางของเขา**

แต่ในปัจจุบันนี้โลกมันเจริญไง เวลาปฏิบัติเขาก็ศึกษากันในทางอภิธรรม ในทางอภิธรรมเขาบอกว่ามีความอยากปฏิบัติไม่ได้ ปฏิบัติต้องไม่มีความอยาก ความอยากเป็นกิเลสก็เลยรู้ตัวทั่วพร้อม ก็ลือกจิตเอาไว้เลย ห้ามขยับหมดเลย รู้เท่าทันไปหมดเลย มันก็คาอยู่ มันก็เป็นอารมณ์อารมณ์หนึ่ง แต่ถ้าพออารมณ์หนึ่งนะ ถ้าเขาก็บอกว่าอยากปฏิบัติไม่ได้ แล้วก็บอกว่าเวลาใครหายใจ เข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โธ บอกนี่มันไม่ใช่ เพราะมันมีความอยาก ต้องใช้ปัญญาได้ไม่ให้ความอยาก

นี่ไง ตรงนี้จะเข้า บอกว่า **ความอยาก เห็นไหม ความอยาก ความอยากประพฤติ** **อยากปฏิบัติ** **อยากทำความดี** **ความอยากเป็นความเพียรนี้เป็นมรรค เป็นมรรคมันเป็นตรงนี้ เป็นมรรคเป็นที่เราอยากทำความดี** แต่ถ้าเราอยากเกรง อยากกลั่นแกล้งคนอื่นนี้เป็นมรรคใหม่ เป็นกิเลส

มันต้องแยกตรงนี้ ที่ว่ากามตัณหาเป็นมรรคมันไม่มีหรอก กามมันก็เป็นกิเลสอยู่แล้ว ยิ่งตัณหาความทะยานอยากยิ่งกิเลสไปหมดเลย แล้ว “กามตัณหาเป็นมรรค เข้าใจแล้วคะ” นี่เข้าใจอะไร เข้าใจว่ากิเลสเป็นธรรมหรือ ไปเข้าใจอย่างนี้ได้อย่างไร แต่ที่เราตอบปัญหา เราพูดประสาเรา เราก็จำขึ้นปากหลวงตามาตอบทั้งนั้นนะ

หลวงตานะ เราซาบซึ่งท่านมาก บุคคลที่ปิดทองหลังพระ หลวงปู่มั่น หลวงตา ปิดทองหลังพระ สมัย ๑๔ ตุลาคม เห็นไหม เขาบอกพ่อแม่ไม่มีบุญคุณ พ่อแม่ก็มีความสนุกสนานเท่านั้นที่เกิดลูก ท่านถึงได้เขียนหนังสือว่า **อันชนกชนนี ผู้ที่มีบุญคุณ** นั่นนะท่านฝันกระแสสังคม ท่านพยายามบอกว่า พ่อแม่ไม่มีบุญคุณได้อย่างไร พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ชีวิตนี้ได้มาจาก

พ่อแม่ พ่อแม่จะไม่มีบุญคุณอย่างไร ท่านเขียนหนังสือนะ แล้วก็ออกไปในสังคม เพื่อให้กระแสที่บอกว่าพ่อแม่ไม่มีบุญคุณ ทุกคนเกิดมา มีเสรีภาพ มีสิทธิเท่ากันนั่นนะ... มันพูดไปนะ

นี่ในกรณีหนึ่ง เวลากระแสสังคมที่มันมีกระแสรุนแรงมา หลวงตาท่านจะเอาธรรมชาติของท่านออกเฉื่อจานเพื่อประโยชน์กับโลก ผู้ปิดทองหลังพระ ในปัจจุบันนี้มันมีกระแส ก่อนหน้านี้มันมีกระแสที่ว่า อยากปฏิบัติไม่ได้ ใ้พวกเขาพูดโหม้มีความอยาก มันเป็นไม่ได้ ต้องรู้เท่าทัน ไม่มีกิเลสเลย ไม่มีความอยากเลย มันถึงจะปฏิบัติได้

หลวงตาท่านถึงพูดว่าอย่างไร บอกว่า **ความอยากที่เป็นมรรคมันมี ความอยากที่จะทำคุณงามความดี ความอยากที่จะปฏิบัติมันเป็นมรรค** ถ้าเราไม่อยาก ไม่ชวนชวาย ไม่จริงจังเลย การปฏิบัติของเรามันก็ลุ่มๆ ดอนๆ เหมือนเราทำงานอะไรโดยที่ไม่ตั้งใจ ทำโดยไม่ตั้งใจ ทำด้วยความขาดสติ อันนั้นนะ อย่างนั้นนะมันเป็นกิเลส

แต่ถ้าเราตั้งใจ เราฝึกหัดสติ แล้วเราอยากทำ เราอยากจะทำ เราอยากจะทำ เราก็หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ อันนี้มันเป็นความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ นี่เป็นมรรค มรรคมันเป็นตรงนี้ ไม่ใช่กามตัณหาเป็นมรรค ปวดหัวเลย ถ้ากามตัณหาเป็นมรรค ใ้โฮ! กรรมฐานเ่งกันขนาดนี้เขี้ยวหรือ กรรมฐานจะบอกว่าตัวกิเลสจริงๆ มันเป็นมรรคขึ้นมาได้ อย่างไร ตัวกิเลสมันเป็นมรรคไม่ได้ กิเลสมันเป็นกิเลสอยู่แล้ว

ใจมันก็เป็นใจอยู่แล้ว ถ้าใจกลับมาใจก็เรื่องหนึ่ง แต่ใจมันกลับมาใจหรือยัง เห็นใจหรือยัง รู้จักใจหรือยัง แล้วบอกใจกลับมาใจได้อย่างไร ใจมันยังไม่ได้กลับมาใจ เรายังไม่รู้จักใจเลย

แต่ถ้าเราไปเห็นใจของเรา เราพิจารณาของเราเป็นสมาธิขึ้นมา นี่มันไม่ใช่ กามตัณหาเป็นมรรคไม่ได้ มรรคก็เป็นมรรค มรรคมันถึงว่าสติชอบ สมาธิชอบ ปัญญาชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความชอบธรรมอันนั้นมันถึงเป็นมรรค มรรคมันเป็นมรรค ๘ มรรค ๘ สมาธิชอบ ความสงบที่ชอบธรรม ความสงบที่ไม่ชอบธรรมมันก็ไม่ใช่มรรค ความเพียรของเรา ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะของเรานั้นจะเป็นมรรค นี่ว่าเป็นมรรคๆ ใด

เวลาคนทำมาหากินเป็นมรรคใหม่ คนที่ทำงานสุจริตเป็นมรรค แต่เป็นฆราวาส เป็นมรรคของโลก แต่เวลาจะประพฤติปฏิบัติมันเป็นอาหารของใจ ความเพียรอันนี้ เห็นใหม่ อาชีพ

ชอบ อาชีพในการประพฤติปฏิบัติ มรรคมันก็มีมรรคหยาบ มรรคละเอียด ถ้ามรรคหยาบๆ เขาทำคุณงามความดีของเขาเป็นมรรค ถ้าเป็นมรรคอย่างนั้นก็มรรคเพื่อชาติ เพื่อตระกูล เพื่อโลก มันไม่ใช่มรรคเพื่อชำระล้างกิเลส

ถ้ามรรคชำระล้างกิเลส มันต้องมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มันเป็นมรรค เห็นไหม แล้วโสดาปัตติมรรค สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตตมรรค มันยิ่งไปใหญ่เลย โอ้ย! มันหลากหลายมาก

แต่นี้กำปั้นทุบดินเลย อันนี้เราต้องแก้ก่อน บอกเขาเข้าใจ แล้วเขียนมาอย่างนี้ พอเข้าใจนี้แสดงว่าพระสงฆ์ยอมรับความเข้าใจอันนี้ใช่ไหม... ไม่ใช่!

เราถึงบอกว่าย้อนกลับไปในเว็บไซต์เรา เว็บไซต์เรามันตอบ ตอบปัญหาเยอะมาก แล้วตอบปัญหานี้มันอยู่ที่วุฒิภาวะของคน คนที่มันสงสัยแค่ไหน คนก็สงสัยเรื่องทางโลก เรื่องอาชีพก็ไปอย่างหนึ่ง สงสัยเรื่องชีวิต ชีวิตมันทุกข์มันยาก ชีวิตมันกดดัน นั่นก็ตอบปัญหาไปอย่างนั้น แต่ถ้ามันละเอียดขึ้นมาก็อีกเรื่องหนึ่ง

ทีนี้เราตอบปัญหาไปหลากหลาย ใ้ฉันไปถึงก็เป็นวิทยาศาสตร์ สูตรสำเร็จ อย่างนี้คืออย่างนี้ ไม่มีหยาบ ไม่มีละเอียด ว่าไปเลย “กามตัณหาเป็นมรรค รู้แล้วว่ากามตัณหาเป็นมรรค” เป็นกิเลส ไม่มีมรรค

มรรคคือเพียรชอบ งานชอบ ระลึกชอบ สติชอบ ปัญญาชอบ ความชอบธรรมถึงจะเป็นมรรค แล้วบอกว่า “ถ้าสมุจเจตเกิดเพียงครั้งเดียว” แล้วมันสมุจเจตจริงหรือเปล่าล่ะ มันกิเลสประหารหรือสมุจเจตพหุ มันมีครั้งเดียว ใช่ มันมีครั้งเดียว แต่มีครั้งเดียวมันต้องคนเป็นไง

คนเป็นแบบที่หลงตาทำนไปหาหลวงปู่มันนั่นนะ ท่านบอกว่า เวลามันพิจารณากายไป แล้วพิจารณาคือธาตุไปหมด โอ้ย! มันขาดไป โอ้ย! มันเว้งว่างไปหมด แล้วก็ไปกราบหลวงปู่ มัน หลวงปู่มันบอก “เออ! เหมือนเราเลยที่ถ้าสาริกา แต่ของมหาไม่มียักษ์ ของเรามียักษ์”

มันมีปัญญาการไล่เข้าไปด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ไล่อะไร ไล่สังโยชน์ ไล่ความผูกพันนะ เวลามันปล่อย ปล่อยมา เวลามันขาด อารมณ์มันแตกต่างกัน แล้วมันซาบซึ้ง มัน

อยากได้อีก พออยากได้อีก ขึ้นไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันก็ชม พอชมแล้ว ชมก็คิดว่ามันมีอีก ใจ ก็ขึ้นไปอีก ท่านบอกว่ามีครั้งเดียว คำว่า “มีครั้งเดียว” มันต้องจริง มีครั้งเดียว พอมีครั้งเดียวเพราะมันต้องจริง พอมีครั้งเดียวก็คิดว่ามีครั้งเดียว แล้วท่านก็เลยคิดว่านี่คือ นิพพาน ก็หยุดอยู่ที่นั่น ติดอยู่ ๕ ปี เพราะอะไร

เพราะคำพูดนะ คำพูดที่จะแก้ไขปัญหาหนึ่งว่ามีหนเดียว คำว่า “มีหนเดียว” ก็มันมีหนเดียวหนนี้ หนที่มันชำระล้างกิเลสตรงนี้ แต่กิเลสที่ละเอียดกว่าอยู่ครั้งนี่ เราต้องขึ้นไปต่อสู้อีกกับมัน คำว่า “มีหนเดียว” ก็เลยเข้าใจว่าหนเดียวก็เลยหยุดใจ ไม่ไปอีกใจ แล้วกว่าจะดึงออกมา ดึงบอกว่า ใจข้างหน้ายังมีอีก ข้างหน้ายังมีอีก ๕ ปี เกียงกันอยู่ ๕ ปี กว่าจะยอมรับ

ใจนี้ก็เหมือนกัน บอกมีหนเดียวๆ มีเยอะแยะเลย พอพิจารณาไป มันปล่อย คือมันเข้าใจ มันปล่อย บอกว่ามีหนเดียว มันยังไม่ทำอะไรเลย บอกมีหนเดียว อันนี้คือกิเลสประหารใจ กิเลสประหาร ไม่ใช่สมุจเฉตปหาน ถ้ากิเลสประหารมันเป็นอย่างนี้

คำว่า “มีหนเดียว” หนเดียวอย่างไร ถ้ามันจะมีหนเดียว อย่างที่ว่ามรรคมันต้องมีผล ผลเป็นโสดาบัน เป็นสกิทาคามี เป็นอนาคามี ใจโฮ! มันชัดเจนนะ มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติปฏิวัติโก เวลามันเป็นจริงขึ้นมา ดูสิ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ถ้าสมุจเฉตปหานมันประหารมันตัดขาดตั้งแขนขาด

คนเราตัดแขนตัดขาตัวเองรู้ไหม ร่างกายของเรา แขนขามันก็งอกมาจากไหล่ จาก สะโพก มันก็งอกมาจากลำตัว เวลาเราตัดออก เราจะรู้ไหม เวลาตัดกิเลสออกจากใจ มันจะรู้ไหม มันรู้ ถ้ามันรู้ นั่นอย่างนั้นสมุจเฉตปหาน ใจนี้ไม่รู้ อะไรหายไปก็ไม่รู้ อะไรมีอยู่ก็ไม่รู้ แต่มันรวมลง มันสว่างไปหมดเลย อย่างนี้เป็นสมุจเฉตปหานใหม่

ท่านบอกว่ามีหนเดียวๆ คำว่า “มีหนเดียว” ใจ มันหนเดียว แต่มันต้องชัดเจน ชัดเจน เพราะอะไร ชัดเจนเพราะว่ามันมีครูมีอาจารย์ ชัดเจนเพราะมันมีครูมีอาจารย์เป็นคนชี้ นำอย่างหนึ่งนะ แต่จริงๆ ชัดเจนก็เพราะว่าสังขารม ปัจเจกตั้ง สันติปฏิวัติโก เวลามันเกิดมรรคเกิดผลในหัวใจ อันนี้สำคัญที่สุด เราเป็นคนทำงานเอง แล้วมันสำเร็จขึ้นมาเอง อู้ฮู! มันชัดเจนมาก

ฉะนั้น ถ้ามันชัดเจนมาก ถ้ามีหนเดียวอย่างนี้ถูก เพราะ คำว่า “มีหนเดียว” สมุจเฉตปหานมันมีครั้งเดียว มันทำให้คนปฏิบัติผิดพลาดมาเยอะ เราแก้ปัญหานี้เยอะมาก เวลามามากแล้ว

เคยเป็น มาแล้ว แล้วก็มั่นใจว่าใช่ แล้วพอมหาเรา บอกว่ามันเสื่อมหมดแล้วแหละ แล้วจะทำอย่างไรละ ถ้าทำก็ต้องไปสร้างฐานอย่างนั้น นะ ร้องให้เลย บางคนนี่เจ็บช้ำมาก คือว่าประมาทปล่อยไป พอปล่อยแล้วจะไปเริ่มต้นใหม่ มันเป็นไปได้ยาก

ไอ้คำว่า “หนเดียวๆ” ผิดพลาดกันมาเยอะ แล้วเราฟังอยู่นี่เยอะ แล้วพยายามจะกระตุ้นเขา ให้เขาฟื้นฟู่ขึ้นมา ให้มีกำลังใจขึ้นมา

ร้องให้ ร้องให้ เราก็เข้าใจ เพราะว่าจะว่ามาจะทำได้อย่างนั้นนะ มันลงทุนลงแรงไปมาก เราทุ่มเทไป ไอ้โฮ! หมดเนื้อหมดตัวเลย แล้วก็คิดแค่ว่าเรารวยแล้ว พอสุดท้ายแล้วสูญเปล่า แล้วบอกจะให้ทำอย่างไร ก็ต้องกลับไปเริ่มต้นตรงนั้นอีก ทุนก็ไม่มี ศรัทธาก็ไม่ไหว สติหรือมันก็ไม่รู้ไปอยู่ที่ไหนแล้ว จะต้องกลับไปตั้งมั่นกลับมาอีก ร้องให้ นี่ไง ถ้ากิเลสประหารเป็นแบบนี้

อย่าไว้วางใจ ต้องตรวจสอบ ทดสอบ ต้องพยายามตรวจสอบตลอด ขณะที่เราตรวจสอบ สติมันยังดีอยู่ สมาธิยังมีฐานอยู่ ปัญญามันยังสามารถใช้ใคร่ครวญได้ เราจะต้องก้าวเดินสืบต่อไป ตรงนี้มันเป็นจุด จุดอันตราย

เวลาภาวนา จุดนี้อันตรายมาก อันตรายคือว่าไม่เคยได้ก็ไม่ได้ พอได้หนสองหนมันเป็นแนวทาง มันยังไม่สมุจเฉท แต่ตัวเองว่ามีหนเดียว เพราะอะไร เพราะฟังเทศน์หลวงพ่อไว้เยอะ หลวงพ่อบอกมีหนเดียว หนูก็เลยหนเดียวเลย หนเดียวก็คะมำ อยู่那儿 หงายท้องอยู่นู่น ขึ้นมาไม่ได้อีกต่างหาก นี่ไง ถึงบอกว่า ถ้ามันไม่ชอบธรรม มันไม่ชอบธรรม

ฉะนั้น ถ้ามันชอบธรรม มันจะชอบธรรม เวลาเขาว่าเขาเข้าใจ แต่เราเข้าใจนี้ ต้องมาพูดอยู่นี่ เข้าใจ เข้าใจของเขา แต่ไม่ใช่เข้าใจของเรา อันนี้เรื่องหนึ่งนะ ยกเลิกคำถาม เลยมีคำถามใหม่ “ถามค้นหาเป็นมรรคหรือเปล่าคะ ถ้าสมุจเฉทปหานมีครั้งเดียวใช่ไหมคะ” จบ นี่ตอบแล้ว

ถาม : เรื่อง “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวหรือครับ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกี่เคารพ คำถาม ๑. อนาคามี-มรรคต้องพิจารณาหรือต้องเห็นอสุภะอย่างเดียวเท่านั้นหรือครับ หรือพิจารณาอย่างอื่นก็ได้ด้วย

ตอบ : พูดถึงถ้าเป็นอนาคามีมรรค เราต้องยกคำว่า “อนาคามี-มรรค” นี้ไว้ก่อน ก็เหมือนเขาบอก จะพูดถึงว่าถ้าใครเข้าฌานสมาบัติได้ อย่างน้อยต้องเป็นพระอนาคามีนะ แล้ว

ฉันเข้าสมาบัติได้ ฉันเป็นพระอะไร เขาอยากโฆษณาว่าเขาได้อนาคามิเงะ จะบอกตรงๆ เขาก็มีความละเอียด เห็นไหม จะบอกเลยว่า ถ้าใครผู้ใดเข้าฌานสมาบัติได้ นิโรธสมาบัติได้ อย่างน้อยต้องเป็นพระอนาคามี แล้วมีพระองค์นั้นองค์หนึ่งเข้าสมาบัติได้ประจำเลย จะเป็นพระอะไร เขาอยากโฆษณาว่าเขาเป็นอนาคามี

อันนี้ก็เหมือนกัน “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวเท่านั้นหรือครับ” แล้วใครจะตอบเรื่องอนาคามีละ ใครเป็นละ ตอบไปมันก็ ใ้ว! อันนี้หน้าม้าหรือเปล่าวะ เป็นหน้าม้าหรือเปล่า อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียว แล้วใครจะตอบละ มันก็เหมือนกับแหม! ถ้าใครเข้าฌานสมาบัติได้จะเป็นพระอนาคามี แล้วมีเข้าได้บ่อยๆ แล้วฉันเป็นพระอะไรละ

มันมีเลศนัย ถ้าความมีเลศนัยนะ ฉะนั้น เวลาเราตอบปัญหาเราจะพูดประจำว่า เราจำขีปากหลวงตามาตอบทุกที เราจำขีปาก หลวงตาพูดไว้แล้วเราจำมา เวลาตอบไปนี่ต้องมีหลวงตา มีหลวงปู่เป็นผู้นับถือชอบ เราไม่เกี่ยว

ฉะนั้น นี่พูดถึงว่า “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวหรือไม่ครับ”

ถ้าพูดถึงการประพฤติปฏิบัติ ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในของครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม สติปัฏฐาน ๔ สติปัฏฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม การพิจารณาสติปัฏฐาน ๔ เห็นไหม ทุกข์ในทุกข์ เวลาพิจารณาทุกข์ พิจารณา เห็นไหม พิจารณาอริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ใน สติปัฏฐาน ๔ ถ้าในสติปัฏฐาน ๔ มีกาย มีเวทนา มีจิต มีธรรม

ฉะนั้น เวลาพิจารณา เขาว่า “๑. อนาคามีมรรคต้องพิจารณาหรือต้องเห็นอสุภะอย่างเดียวหรือเปล่าครับ”

นี่เง ถ้ามันพิจารณาสติปัฏฐาน ๔ ถ้ามันพิจารณากาย ถ้าพิจารณากายมันก็เป็นอสุภะ ถ้าพิจารณากายเริ่มต้น เริ่มพิจารณากายก็กาย พิจารณากายเห็นกายตามความเป็นจริง พิจารณากาย เห็นกายเป็นธาตุ ๔ ถ้าพิจารณากายต่อเนื่องไป มันก็เป็นอสุภะ นี่ไม่ต้องให้ใครมาพูดเลย ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงเง

เหมือนกับว่าเราจะซื้อทอง ๑ บาท ถ้ำทอง ๑ บาท น้ำหนักของทอง ๑ สลึง มันมีกี่กรัม ละ น้ำหนักของทอง ๒ สลึง มันมีกี่กรัมละ น้ำหนักของทอง ๓ สลึง มันมีกี่กรัมละ น้ำหนักของทอง ๑ บาท มันมีกี่กรัม มันบอกชัดๆ ของมันอยู่แล้ว

นี่การพิจารณากาย กายชั้นตอนแรก กาย กายของโสดาบัน สักกายทิฎฐิ วิจิจจนา สิ้นพตปรามาส มันมีความทิฎฐิความเห็นผิดในกาย แล้วพิจารณาครั้งที่ ๒ พิจารณากาย โดยสัทธาคามิมรรค ทองคำ ๒ สลึง มันมีน้ำหนักเท่าไรละ พิจารณากายเข้าไป มันมีคุณสมบัติของมันอย่างไรละ มันเป็น โดยน้ำหนักของทอง

ถ้าพิจารณาถึงขั้นที่ ๓ ชั้นอนาคามิมรรค มันก็น้ำหนักของทอง น้ำหนักของการพิจารณากาย มันก็เป็นอสุภะ โดยข้อเท็จจริงของมัน มันเป็นของมัน มันเป็นของมันโดยมรรค มันเป็นของมันโดยข้อเท็จจริง มันเป็นของมันโดยอริยสัจ มันเป็นของมันอย่างนั้น

ถ้ามันเป็นของมันอย่างนั้น มีแต่เราต่างหากมีคุณสมบัติทำอย่างนั้นได้หรือเปล่า เรามีคุณสมบัติทำได้ขนาดนั้นหรือไม่ ถ้าเราไม่มีคุณสมบัติทำได้อย่างนั้น เราทำได้แค่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ทอง ๑ สลึง มันก็มีคุณสมบัติของมันแค่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น แล้ว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ มันจะมีน้ำหนัก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้

ถ้ามันเป็นไปได้ มันก็เป็นของมัน มันเป็นของมันโดยข้อเท็จจริง มันเป็นของมันโดยการกระทำ มันเป็นของมันโดยวิทยาศาสตร์ โดยมรรค มันเป็นอย่างนั้น

ฉะนั้น เวลาพิจารณาถึงถ้าพิจารณากาย กายนอก กายใน กายในกาย มันก็เป็นอสุภะ มันเป็นอสุภะโดยข้อเท็จจริง มัน ไม่เป็นอสุภะโดยว่ากรรมฐานพูดอย่างนั้น แล้วพระไตรปิฎก บอก ว่า... ไม่ใช่ แล้วในบาลีพูดไปอีกอย่างหนึ่ง มันไม่ใช่อย่างนั้น ไอ้อย่างนี้มันเป็นความเชื่อ มันเป็นความเชื่อของเขา ความเชื่อของเขา เขาศึกษาของเขา มา เขามีความเชื่อของเขา มันเป็นกลุ่มก้อนของเขา

แต่ในวงกรรมฐานมันไม่ใช่ความเชื่อ มันเป็นความจริง ความจริงที่ไหน ความจริงที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา แล้วท่านก็วางแนวทางให้เราประพฤติปฏิบัติ ถ้าใครไปรู้ไปเห็นเหมือนกัน ไปเห็นเท่ากัน มันก็มีคุณสมบัติเหมือนกัน ถ้าคุณสมบัติเหมือนกัน แล้วมันจะไปไหนละ

นี่ไง แล้วบอกว่า “มันต้องเป็นอสุภะหรือเปล่าครับ”

ไม่ใช่ เอ็งเห็นอสุภะหรือเปล่า ถ้าเอ็งรู้เอ็งเห็นตามความเป็นจริงอย่างนั้น มันก็มีคุณสมบัติอย่างนั้น มันเหมือนกับทองคำ ๓ สลึง มันก็มีน้ำหนักของมันขนาดนั้น ถ้าเป็นขนาดนั้นมันก็เป็นแบบนี้ คำว่า “อสุภะๆ” ไม่ใช่เราพูดกันเอง ไม่ใช่เราต้องการให้มันเป็นอย่างนั้นจริง มันไม่ใช่ มันเป็นในคุณสมบัติของตัวเอง แล้วถ้ามันเป็นคุณสมบัติ นี่เขาเรียกเป็นมรรค ถ้ามรรค ปฏิบัติไปแล้วมันมีผลหรือไม่

แต่นี้มันไม่เป็นอย่างนั้น เพราะเราเป็นพระ ลูกศิษย์ลูกหา เยอะมาก เมื่อก่อนวิยรุ่มมาหาเยอะมาก สมัยได้แย้งกับพระปราโมทย์ อู๋อู๋! เพราะลูกศิษย์เขาเยอะ แล้วเขามาหาเราเยอะมาก ทุกคนจะพูดอย่างนี้ “กระผมพิจารณาอสุภะ กระผมพิจารณาอสุภะ”

เพราะวิยรุ่มไง พวกวิยรุ่มมันมี เห็นไหม เพศตรงข้าม เราอยู่ร่วมกัน พอจิตใจมันไปเกาะเกี่ยวบีบ มันก็พยายามจะรักษาตัวเองไง ก็พยายามจะมองเพศตรงข้ามว่าเป็นอสุภะ ใครๆ มา ก็ผมเพิ่งให้เป็นอสุภะ ใครๆ มา ก็ผมเพิ่งให้เป็นอสุภะ ถ้ามันเพิ่งเป็นอสุภะได้มันก็ดี แต่เราพยายามจะบอกว่า การเพิ่งอสุภะเนี่ย มันเป็นอนาคามีมรรค มันจะเป็นในตอนนั้น

แต่ถ้าเราเป็นปุถุชน เราพิจารณากาย เราเพิ่งตรงข้าม ให้เห็นว่าเราพิจารณาร่างกาย เปรียบเทียบไง เปรียบเทียบ เหมือนร่างกายนี้เหมือนโรงศพ โรงศพทุกโรงศพเขามีลายน้ำ มีลายเทวดาสวยงามไปหมด แต่ในโลงนั้นมันมีซากศพ ในความสวยงามของมนุษย์เรามันแค่ผิวหนัง พ้นจากผิวหนังไปมันก็ซากศพ

เราก็พิจารณาได้ เราพิจารณา แล้วมันผิดไหม ไม่ผิด นี่คือปัญญาของเราไง ถ้าปัญญาของเรา แต่ถ้าพิจารณาให้เป็นอสุภะๆ เราพยายามจะเพิ่ง พยายามจะให้มันเป็นไป คือมันสูตรสำเร็จ เหมือนกับเรามีหน้าที่ต้องทำงาน ถ้าเราทำงานของเราได้ระดับไหน เราทำประสบความสำเร็จ มันก็เป็นงานของเรา แต่เรารับงานมา งานที่มันเกินกำลังของเรา แล้วเราต้องทำให้ได้ มันเคร่งเครียดนะ

ฉะนั้น ที่ว่าพิจารณาอสุภะๆ พวกวิยรุ่ม เราจะพูดอย่างนี้ ใจ พูดให้เขามีกำลังขนาดไหน เขาควรทำงานแล้วเขาควรได้ประโยชน์อย่างนั้น งานทำตามกำลัง ตามความสามารถของเรา นี่

เราทำได้ ถ้างานที่มันเหนือความสามารถของเรา งานที่มัน หนักหนาสาหัสสาครรจ์จนเราทำไม่ได้ แล้วเราพยายามทำ มันเลยไม่ได้อะไรเลย เหตุที่พูด เราพูดอย่างนี้

แต่ถ้าพูดถึงอนาคามีมรรคๆ มันไม่ใช่การผูกขาด ทีนี้มันไม่ใช่การผูกขาดบีบ เราบอกว่า “ถ้าพูดถึงการพิจารณาอนาคามี-มรรคต้องเป็นอิสระอย่างเดี่ยวหรือเปล่าครับ” มันก็ไม่ใช่อีก มันไม่ใช่ หมายความว่า มันเป็นสติปัญญา ๔ ถ้าสติปัญญา ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม ถ้าพิจารณากายเป็นอิสระ แล้วพิจารณาเวทนาละ เวทนานอก เวทนาใน ในเวทนา เวทนา เห็นใหม่

แล้วเวลาพิจารณาจิตละ พิจารณาจิตมันเป็นกามราคะกับกามฉันทะ ถ้ามันเกิดจาก กามราคะ มันต้องมีกามฉันทะก่อน กามฉันทะคือพอใจในกาม พอใจในตัวตนของเรา ถ้ามีเรา มันถึงจะมีเพศตรงข้าม เพราะมีเรามันถึงมีคู่ที่จะสัมพันธ์ ถ้าไม่มีเรา มันจะมีไหม นี่ไง ถ้าการพิจารณาจิต แล้วการพิจารณาธรรมละ การพิจารณาธรรม

แต่เวลาพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม พิจารณาอย่างไรก็แล้วแต่ ผลของมันๆ มันมีระดับของมัน สติ สมาธิ ปัญญา แล้วก็สติ สมาธิ ปัญญา พิจารณาที่ว่าพิจารณากาย พิจารณาให้ กามราคะปฏิเสธอ่อนลง แต่ถ้าพิจารณาอิสระ พิจารณา กามราคะ ปฏิเสธมันต้องเป็นมหาสติ ถ้าไม่เป็นมหาสติ จับตรงนี้ได้ ไม่ทัน ไม่ทันหรืออีก แล้วถ้าเป็นมหาสติขึ้นมา มันเป็นมหาสติอย่างไร แล้วเวลามันจับได้ มันจะเป็นอิสระ มันจะเป็นอิสระอย่างไร

ทีนี้เวลาพิจารณาอิสระไปแล้วนะ เวลาพิจารณาอิสระ ไปแล้ว คุณสิ เวลาหลงตาทำน พิจารณาอิสระของท่าน ท่านติดตรงนี้อยู่ ๕ ปี พอออกมา หลวงปู่มั่นบอกให้ออกมาพิจารณา ท่านก็มาจับกายได้ ท่านเห็นอิสระนี้แหละ แล้วท่านก็พิจารณาอิสระ พิจารณาอิสระด้วยความชำนาญ ใ้อ้อ! สูดยอด เข้มข้น พิจารณาปล่อยวางหมด เจียบหมดเลย แล้วมันเป็นอนาคามีตรงไหนละ มันไม่มีเหตุมีผล ท่านถึงพูดกับตัวท่านเองด้วยปัญญาของท่านนะ อย่างนี้ไม่เอา อย่างนี้ไม่เอา คือมันไม่จบโครงการ มันปิดโครงการไม่ได้คือมันปิดไม่ลง พิจารณาได้ ทำได้ ทุกอย่างเรียบร้อยหมด ทำได้ดีหมดเลย แต่มันปิดโครงการไม่ได้ แล้วทำอย่างไรละ

หันรีหันขวาง เพราะหลวงปู่มั่นท่านเสียไปแล้ว ท่านถึง ไปเอาอิสระมาพิจารณา เอาสิ่งที่สวยงาม เอาสิ่งที่มันต้องการ เอามันออกมาพิจารณา มันก็ไม่ยอมพิจารณา เพราะมันสุดโต่ง นี่

ใจ ไม่มีขณิมาปฏิบัติ มั่นสุดโต่งใจ มั่นสุดโต่งไป จะตั้งสุภะมามั่นก็พรวดไปอสุภะเลย ตั้งสุภะมา ก็พรวดเป็นอสุภะเลย สุดทำยทำนมัดไว้เลย ให้เป็นสุภะอย่างนั้น ให้มันสวຍอยู่อย่างนั้น ให้เป็น สุดยอด ตรงจริตตรงสเปคเลย เอาสเปคสุดยอดเลยละ แล้วมัดใจไว้ ทำนบอก ๒ วันผ่านไป มันเริ่มขยับ เริ่มรับรู้ ทั้งๆ ที่บอกว่าไม่มี

นี่ใจ สุภะก็พิจารณาได้ ไม่ใช่อสุภะอย่างเดียว อสุภะมันเป็นโดยข้อเท็จจริง แต่คนที่ประพฤติปฏิบัติถ้าเรากลุ่มหลงไปใน สิ่งที่มีความพอใจ เราจะพิจารณาอสุภะ ถ้ามันกลุ่มหลงไปสิ่ง ที่ว่าชอบใจ เราจะพิจารณาอสุภะ ถ้ามันคัดค้าน มันกลุ่มหลงจนว่า เราไม่เอา เราไม่ต้องการ เขา พิจารณาสุภะ นี่หลงตาทำนเอา สุภะมาพิจารณา

นี่ใจ มันอสุภะอย่างเดียวหรือ อสุภะมันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นค่า เป็นค่าของมรรค มันมี คุณสมบัติอย่างนั้นอันหนึ่ง แล้วเราพิจารณาไปแล้ว เราทำหน้าที่การงาน มันไม่มีงานหน้าเดียว หรือก งานของเรามันต้องรอบ ต้องรอบคอบ ความเพียรชอบ งานชอบ งานชอบธรรม งานเรา ทำ เราทำด้วยมุมานะ เราคิดว่าทำอย่างนี้มันเป็นความดี เราก็ทุ่มเท ทุ่มเทมันก็เอียงไปข้างหนึ่ง เห็นไหม มันก็ไม่สมดุล ไม่สมดุลก็ไม่ขณิมาปฏิบัติ มันไม่เป็นกลาง ไม่สมดุล

ถ้าไม่สมดุล มรรคมันก็รวมตัวไม่ได้ ไม่สมดุล มันไม่ สมุจเฉท มันสมุจเฉทไม่ได้ถ้ามัน เอียงข้าง คุณิ เวลาหลงตาทำน พิจารณาอสุภะ มันเอียงข้างจนหายไปเลยนะ มันเอียงข้างจน ไม่มี เอียงข้างจนโง่งมหมด ไม่มีโทษไม่มีภัย ไม่มีอะไรทั้งสิ้น เห็นไหม คุณิเลสมันร้ายขนาดนั้นนะ ฉะนั้น เวลาตั้งกลับ ทำนถึงเอานี้ขึ้นมา

ฉะนั้น บอกว่า “อนาคามีมรรคต้องเป็นอสุภะอย่างเดียวหรือเปล่าครับ”

ไม่หรือก สติปัญญา ๔ แต่ผล ผล พิจารณาของมันนะ มรรคผลๆ เวลาพิจารณาไปแล้ว มันมีเหตุมีผล มันมีมรรค แล้ว มีครูมีอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านคอยแก้คอยไข คอยบอกเรา มา ครูบาอาจารย์ท่านผ่านนี้มาแล้ว เพียงแต่ว่าคำว่า “อสุภะๆ” ทุกคนมันเห็นได้ง่าย แล้วทุกคนมัน ใช้ประโยชน์ได้

อย่างเช่น เรา เราอยู่ในสังคัม ถ้าเราถือศีล ๕ คู่ครองของเรา ถ้าเรามีเพศสัมพันธ์ไม่ผิด แต่ถ้าไม่ใช่คู่ครองของเราละ แล้วกิเลสมันมีอยู่เนี่ยมันชอบแฉลบ พอชอบแฉลบก็อสุภะสิ อสุภะ

เอามาป้องกัน อสุภะ ถ้าคุ้มครองของเรามันไม่ผิด เพราะคุ้มครองของเรา เห็นไหม คือ ๕ นี้คุ้มครองของเรา แต่ถ้ามันนอกคุ้มครองล่ะ อสุภะแล้ว อสุภะมาที่เราแก้ไขกันอย่างนี้ เราทำกันอย่างนี้ มันก็เลยกลายเป็นเด่น เป็นจุดเด่นขึ้นมาเรื่องอสุภะ

แต่ถ้าพิจารณากายมันเป็นอสุภะแน่นอน ถ้าพิจารณาเวทนา เวทนานอก เวทนาใน ในเวทนา เวทนาที่เป็นมหาสติ เวทนาที่มันลึกซึ้ง มันเป็นจังหวัดเดียว มันไม่ใช่จังหวัด ๒ จังหวัด ๓ จังหวัด ๓ เห็นไหม ขึ้นแรก มันคิดขึ้นมา สายที่มันกระทบกระทั่งอื่นมันจะแรง ถ้าพิจารณาเวทนา เวทนานอก เวทนาใน ในเวทนา โอ้ย! มันละเอียดมาก ถ้ามันทัน แล้วสติมันทัน

ถ้าคนที่พิจารณาคนที่ปฏิบัติแล้วรู้ รู้ทันทีเลย อาการอย่างนี้ อารมณ์อย่างนี้ ใ้ออย่างนี้ มันจะเป็นอย่างนี้ อย่างนี้จะเป็นอย่างนี้ ถ้ารู้นะ แต่ถ้ายังภาวนาอยู่นี้ยังไม่รู้ ยังเป็นงานของเราอยู่ ถ้ามันโตขึ้นไปมันจะเป็นไปได้ ฉะนั้น นี่พูดถึงว่าพิจารณาเวทนา ถ้าพิจารณาจิตนะ จิตเศร้าหมอง จิตผ่องใส

ฉะนั้นจะบอกว่า “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวเท่านั้นหรือครับ”

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ขัดไม่แย้งกับใครทั้งสิ้น มันเป็นไปได้โดยข้อเท็จจริงของมัน คือ สมาริ ปัญญา บุคคล ๔ คู่ ไสดาปัตติมรรค ไสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล เป็นข้อเท็จจริง แต่เราเดินกันถูกต้องหรือไม่ เราทำแล้วมันเป็นจริงหรือไม่

ถ้ามันเป็นความเป็นจริง มรรคผลไง ถ้าไสดาปัตติมรรคต้องมีไสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรคต้องมีสกิทาคามีผล อนาคามี-มรรคก็ต้องมีอนาคามีผล อรหัตตมรรคก็ต้องมีอรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ มันเป็นขั้นเป็นตอนของมันโดยสัจจะความจริง ครูบาอาจารย์เวลาท่านฟังเทศน์คนอื่น ท่านฟังตรงนี้ ถ้ามัน มีมันจะออกมา มันจะรู้ มันจะรู้ มันจะพูดเป็นขั้นเป็นตอน

เหมือนรถ เรียบอกรถมันมี ๔ เกียร์ใช่ไหม เราก็ตบเกียร์ ๑ ถ้าคนเข้าเกียร์ไม่ได้ก็ติด เครื่องรถแล้วก็เหยียบคันเร่งอยู่นั่นนะ ทำไมรถมันไม่ไป ทำไมรถมันไม่ไป คนที่ได้เกียร์ ๑ แล้วได้เกียร์ ๑ มันก็ขับเกียร์ ๑ ทั่วประเทศไทยหรือ แล้วได้เกียร์ ๒ ละ ก็ได้เกียร์ ๒ แต่คนได้ ๔ เกียร์

คนเข้าได้หมดเลย ๑ ๒ ๓ ๔ ออกรถเกียร์ ๑ ก็ได้ ออกรถเกียร์ ๒ ก็ได้ ออกรถเกียร์ไหนก็ได้ ถ้ารถมันเบา ถ้ารถมันหนักก็ออกเกียร์ ๑ นี่ข้อเท็จจริงครูบาอาจารย์ท่านเป็น จบเลย

ฉะนั้น “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวหรือไม่ครับ”

จะเป็นมรรค ๔ ผล ๔ จะเป็นอย่างไรก็ได้แล้วแต่ มันพิจารณาโดยสติปัญญา ๔ โดยกาย โดยเวทนา โดยจิต โดยธรรม แต่ผลนะ ถ้าผลมันไม่มี ผิดหมด มรรคผลไง ถ้าพิจารณาแล้วมันได้ผล พิจารณาแล้วมันมีคุณธรรม อันนี้ถูกต้อง อันนี้ถูกต้อง

ฉะนั้น การพิจารณาอสุภะอย่างเดียวมันโดยหลัก มันโดยหลัก มันโดยการแก้กิเลส มันโดยส่วนใหญ่ก็เลยพูดถึงอสุภะเป็นหลัก อย่างเช่น เช่นครูบาอาจารย์ของเราบอก เห็นไหม เราบอกว่าหลวงตาใช้คำนี้นะ ท่านบอกว่า **เราชอบพุทโธ** เราเลยถึงพุท พุทโธก่อน แต่การทำ ความสงบ ๔๐ วิธีการอะไรก็ได้ นี่ก็เหมือนกัน แต่ต้องมีคำบริกรรม ต้องมีการกระทำ

คนเราจะทำงานมันต้องมีเรื่องงาน คนเราทำงานไม่มีเรื่องงาน มันเป็นงานขึ้นมาได้ อย่งไร นี่ก็เหมือนกัน เราทำสมาธิ เราทำความสงบของใจ มีพุทโธ รั้มโม สังโฆ อานาปานสติ มันมีเรื่องงาน ถ้าเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญามันใคร่ครวญ มันคิดอยู่นี่มันก็เป็นเรื่องงาน ถ้าคนทำไม่มีเรื่องงาน มันจะมึงงานขึ้นมาได้อย่างไร คนจะทำงานมันต้องมีเรื่องงานแล้วทำงาน มันจบ งานมันเสร็จ

นี่ไง หลวงตาท่านบอกว่า **เพียงแต่เราชอบพุทโธ หลวงปู่ มันชอบพุทโธ ท่านก็เลย พุทโธ** ที่นี้พอพุทโธ ก็เลยต่อต้านเลย “พุทโธทำไม่ได้ พุทโธเป็นสมณะ พุทโธไม่มีปัญญา” เวรกรรม เวร มันเป็นพื้นฐาน มันเป็นการปฏิบัติ คนเป็น มันไม่มีขัดไม่มีแย้งกับใครหรือ ธรรมะไม่มีขัดไม่มีแย้งกับใคร ถูกหรือผิด เท่านั้น ปฏิบัติไปแล้วมีผลหรือไม่มีผล ถ้าเป็นมรรคก็ต้องมีผล มีผลมันก็เป็นความชอบธรรม

ฉะนั้น เวลาบอกว่า “อนาคามีมรรคต้องพิจารณาอสุภะอย่างเดียวหรือไม่ครับ”

ไม่ พิจารณาสติปัญญา ๔ เพียงแต่ขั้นภูมิของมัน มันจะบอกขั้นภูมิของจิต ขั้นภูมิของมรรค ขั้นภูมิของการกระทำ มันจะบอกเลยว่าเอ็งพูดมาอย่างไร แล้วมันอยู่ขั้นไหน จิตเอ็งอยู่ขั้นไหน จิตเอ็งอยู่ขั้นไหน เอ็งมีความรู้แค่ไหน แล้วออกมามันจะชัดเจนมาก มันเป็นอย่างนี้ไง

เราถึงบอก เวลาถามมาก็ถามมาอย่างนี้ แล้วจะบอกเลยนะ คนเข้ามานสมาบัติได้ ท่านจะได้อนาคามีนะ แล้วฉันเข้าได้นั้นคืออะไร ไฉนก็เหมือนกัน เราก็โง่ๆ เซ่อๆ คุยกันอยู่ที่นี่ ถามเรื่องอนาคามีมรรค

ฉะนั้น อนาคามีมรรคมันก็เป็นมรรคเป็นผล เป็นข้อเท็จจริงในการประพฤติปฏิบัติ เป็นข้อเท็จจริงในการที่ครูบา-อาจารย์เราทำมา ไฉ้เราก็จำชีปากหลวงตามาพูด จำชีปากมาพูด พูดเพื่อสังคม พูดเพื่อหมู่คณะ พูดเพื่อการประพฤติปฏิบัติให้มั่นคง เอวัง